

Parc de Collserola

Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola
Ctra. de l'Església 92, 08017 Barcelona
T: 932 800 672 F: 932 806 074
www.parcnaturalcollserola.cat

Comunicat

Expedient: 218/112-DA

Data: 14 novembre 2018

Referent a la implantació de la nova regulació de l'ús de la bicicleta

El Consorci, com a òrgan gestor del Parc Natural de la Serra de Collserola, treballa amb un doble objectiu:

- La preservació, restauració i potenciació dels recursos naturals i de l'equilibri ecològic que cal conservar pel paper físic, social i ambiental que tenen.
- El desenvolupament d'un parc que permeti als ciutadans el contacte amb la natura i suporti una part important de les activitats lúdiques, recreatives i educatives de la població que hi viu a prop.

Aquests dos objectius poden resultar contradictoris en moltes ocasions, per això és del tot necessari ordenar i regular els usos i les activitats que es poden realitzar al parc, per aconseguir l'ús sostenible de l'espai natural sense comprometre l'equilibri ecològic, i alhora la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

Antecedents

L'Assemblea General del Consorci, en la sessió del 2 de desembre de 2016, va aprovar una nova proposta d'ordenança per a la regulació de la circulació de bicicletes al Parc Natural de la Serra de Collserola que inclou un marc sancionador. Actualment, dos dels ajuntaments consorciats han aprovat definitivament la proposta i d'altres estan encara en període de tramitació per a la seva aprovació en seu plenària municipal.

Aquesta practica esportiva i de lleure al Parc està regulada actualment per les Ordenances vigents del Consorci, aprovades l'any 2000. Els articles referents a l'accés i circulació en bicicleta pel Parc són:

Art. 12.- Ciclistes

1. Només es podrà circular en bicicleta pels itineraris i pistes senyalitzats a tal efecte: vies principals, pistes forestals i camins de passejada amb una amplada de més de tres metres.
2. Queda expressament prohibit circular en bicicleta per corriols, rieres, camps a través, camins d'amplada inferior a tres metres i vies especialitzades per a altres usos.
3. En cap cas es podrà circular a una velocitat superior als 20 km/h ni organitzar o dur a terme curses ciclistes.

Parc de Collserola

Consorci del Parc Natural
de la Serra de Collserola
Crta. de l'Església 92, 08017 Barcelona
T: 932 800 672 F: 932 806 074
www.parcnaturalcollserola.cat

4. Els ciclistes que circulin per les vies del Parc tenen l'obligació de respectar els vianants, sense ocasionar-los molèsties i respectant la seva preferència.

Art. 16.- Accés i circulació per les Zones Naturals¹

3. A les zones naturals no s'admet la circulació de bicicletes, llevat que es circuli en trànsit entre recorreguts senyalitzats o entre aquests i les vies de la xarxa de lliure circulació, sense provocar molèsties a d'altres usuaris i respectant, en tot cas, la preferència dels vianants.

Art. 44.1 PEOPMN del Parc de Collserola

Art. 17.- Accés i circulació per les Zones Seminaturals²

1. A les àrees qualificades pel PEOPMN del Parc de Collserola com a Zones Seminaturals de caire rural s'admetrà la circulació de vianants, la passejada a cavall i la passejada de bicicletes pels camins existents, però garantint el respecte a l'activitat rural.

Art. 50.1 PEOPMN del Parc de Collserola.

2. A les àrees qualificades pel PEOPMN del Parc de Collserola com a Zones Seminaturals imbricades en el paisatge urbà s'admet la circulació de vianants, de bicicletes i de cavalls. No obstant això, en aquelles àrees que posseeixin una vegetació d'especial vàlua només s'admetrà l'accés de vianants.

Art. 50.2 PEOPMN del Parc de Collserola.

Art. 18.- Accés i circulació per les Zones Agrícoles³

1. A les àrees qualificades pel PEOPMN del Parc de Collserola com a Zones Agrícoles només s'admetrà l'accés i circulació de vianants en règim de passejada.

Art. 55 PEOPMN del Parc de Collserola.

¹ Àrees qualificades com a Zones Naturals pel Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural de Collserola (PEOPMN) vigent, aprovat el 1987.

² Àrees qualificades com a Zones Seminaturals pel Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural de Collserola (PEOPMN) vigent, aprovat el 1987.

³ Àrees qualificades com a Zones Agrícoles pel Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural de Collserola (PEOPMN) vigent, aprovat el 1987.

Parc de Collserola

Consorci del Parc Natural
de la Serra de Collserola
Crta. de l'Església 92. 08017 Barcelona
T: 932 800 672 F: 932 806 074
www.parcnaturalcollserola.cat

Motivació de la nova regulació

La situació de Collserola enmig de la conurbació metropolitana de Barcelona fa que sigui, sens dubte, l'espai natural protegit de Catalunya amb més pressió per l'alta freqüentació i el nombre elevat d'activitats de lleure que s'hi realitzen, i alhora, un espai vital per a la salut de la població propera pels beneficis que ens aporta.

L'impacte ambiental augmenta amb la freqüentació i posa en risc la preservació dels ecosistemes i la biodiversitat. El repte en aquest moment és molt més gran respecte a fa 31 anys, quan es va aprovar el Pla Especial de Protecció i Ordenació de Collserola (PEPCo). Les mesures reguladores de l'ús públic implantades fins el moment, són clarament insuficients. L'augment de la freqüentació dels darrers anys, està posant en risc la preservació dels hàbitats naturals per l'alteració del medi, com per exemple l'obertura de nous camins, l'erosió del sòl en molts dels camins existents i la manca de zones de tranquil·litat per a la fauna.

Les dades de l'últim **Estudi d'Afluència i Freqüentació**⁴ realitzat al terme municipal de Barcelona, dins del límit del Parc, així ho corroboren. S'han comptabilitzat **4,5 milions de visites anuals**, de les quals més de **1,5 milions corresponen a ciclistes**. Molt per sobre dels 3,5 milions de visites que calculaven, aproximadament per al conjunt del parc, a partir de les dades dels comptadors automàtics situats en alguns punts del parc.

En aquest moment s'està finalitzant el treball de camp de la continuïtat d'aquest estudi, en el sector Vallès, i disposarem de les dades a finals d'any. El 2019, està previst fer-ne l'última fase de l'estudi en el sector del Baix Llobregat del parc.

Finalitat de la nova regulació

La nova proposta de regulació de l'ús de la bicicleta respon al doble objectiu del Consorci, especificat al començament d'aquest document i que es resumeixen en:

- Aconseguir l'ús sostenible de l'espai natural sense comprometre l'equilibri ecològic, i alhora la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

A més a més, com a ens gestor, el Consorci ha de garantir la seguretat de tots els usuaris, caminadors i ciclistes, per la qual cosa la nova regulació de l'ús ciclista també té en compte les situacions de risc per a les persones.

És preocupant el nombre de queixes que ens fan arribar els mateixos usuaris i visitants, per les situacions d'inseguretat viària en les que es troben i pel comportament incívic d'alguns grups de ciclistes.

Aquesta proposta en cap cas prohibeix l'ús de la bicicleta per les pistes de Collserola, com en algun cas es vol fer creure. En total són gairebé 250 km de camins ciclables, sense comptar les carreteres que travessen el Parc i carrers pavimentats de les zones urbanitzades a l'interior i la perifèria del parc.

⁴ Afluència, freqüentació i caracterització dels usuaris del Parc Natural de la Serra de Collserola-Terme municipal de Barcelona. E. I. Farías i S. Morera. INEFC. Desembre 2017

Parc de Collserola

Consorci del Parc Natural
de la Serra de Collserola
Crta. de l'Església 92, 08017 Barcelona
T: 932 800 672 F: 932 806 074
www.parcnaturalcollserola.cat

La nova ordenança es ratifica en la prohibició de circular per corriols, tal com es va establir l'any 2000, per l'impacte ambiental irreversible que representa, la pèrdua de sòl fèrtil, com també per l'elevat risc que comporta per la seguretat dels altres usuaris que van a peu pels corriols (caminadors, excursionistes i corredors).

Amb l'aprovació de la nova Ordenança no es vol restringir l'ús de les bicicletes a Collserola, insistim, l'objectiu es regular en quines zones es pot dur a terme aquesta activitat i en quines condicions, pel bon estat dels ecosistemes i per la seguretat dels usuaris de Collserola.

Malgrat totes les accions comunicatives i pedagògiques que es porten a terme, des de fa molts anys, per donar a conèixer la normativa i la seva necessitat, i amb les dades de freqüentació de què disposem i les incidències que ens arriben diàriament, es fa necessària l'actualització de les Ordenances actuals, incloent-hi un marc sancionador que dissuadeixi alguns comportaments agressius que impacten negativament sobre el medi natural i posen en perill als altres usuaris, sobretot en el descens de corriols.

Actuacions realitzades

Entre l'octubre de 2004 i el novembre de 2005, el Consorci va organitzar i dinamitzar el **Projecte bici**, en què van participar un nombre important d'entitats ciclistes que van signar un document final, on es recullen totes les observacions, criteris i propostes acordades. Aquest treball va permetre editar la **Guia d'itineraris en bicicleta** que es van senyalar sobre el territori, i també, es van instal·lar plafons informatius sobre la normativa.

A l'abril del 2016, abans de presentar la proposta als òrgans de govern del Consorci es va fer una primera reunió amb la Federació Catalana de ciclisme, algunes entitats ciclistes i representants del comerç de bicicletes. Des de llavors, s'han fet diferents sessions informatives i participatives amb entitats i empreses relacionades directament o indirecta en l'ús ciclista a Collserola.

La última sessió es va celebrar el mes de maig d'aquest any, en què es van convocar a més de 100 entitats, de l'Àrea metropolitana de Barcelona. Van assistir un total de 24 persones de les següents entitats i ajuntaments:

Federació Catalana de ciclisme

Ciclisme On line

Assemblea de la Bici Sant Cugat

Sons and Bikes / Club ciclista de Molins de Rei

Unió Ciclista Sant Cugat - Gerent

Biciclot

Assoc. Ciclista de Sant Just

Bici muntanya – El Papiol

Club muntanyenc Sant Cugat

Agrupació ciclista Sant Just

Escola Pia Sarrià

Probike

VAIC, botiga bicis de sant Cugat del Vallès

Diputació
Barcelona

AMB
Àrea Metropolitana
de Barcelona

Parc de Collserola

Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola
Crta. de l'Església 92. 08017 Barcelona
T: 932 800 672 F: 932 806 074
www.parcnaturalcollserola.cat

Ajuntament de Sant Cugat

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament El Papiol

Ajuntament Molins de Rei

Les entitats van expressar el seu acord en la necessitat d'establir una nova ordenança que inclogui un marc sancionador. Algunes de les modificacions proposades per entitats de Sant Cugat del Vallès, es van presentar posteriorment com a al·legacions a l'Ajuntament i han estat recollides en part en el text aprovat definitivament.

Altres propostes de les entitats, que ens han arribat arrel d'aquesta sessió són:

- S'hauria de programar de forma progressiva la obligatorietat de conduir la bicicleta pels espais autoritzats amb GPS. Avantatges del GPS és el control de la velocitat i control del desplaçament.
- Identificació del ciclistes, s'hauria d'editar un carnet d'usuari del Parc amb una placa equivalent per incorporar a la bicicleta.
- Ús de la bicicleta, exclusivament, per pistes i si és possible perimetralment, amb cap exempció amb les trialeres i demès.
- Buscar la complicitat de la Federació Catalana de Ciclisme i dels clubs ciclistes dels ajuntaments consorciats.

A primers d'aquest any, es va començar a instal·lar una nova senyalització sobre els consells i normes que cal respectar a tot el parc, arrel de l'estudi sobre Convivència entre usuaris al Passeig de les Aigües, realitzat durant el 2017, en col·laboració amb el RACC.

Més informació: <https://www.parcnaturalcollserola.cat/el-racc-i-el-consorci-del-parc-natural-de-collserola-presenten-l-estudi-de-convivencia-entre-usuaris-del-passeig-de-les-aigues/>

A la tardor de 2017, es va presentar la campanya de comunicació **Territori Vital** que té per objectiu posar de manifest, un cop més, la importància de la preservació d'aquest espai natural protegit i promoure-hi el respecte i els bons usos.

La campanya inclou, a més dels productes de difusió habituals (cartell, tríptic, banners, etc.) parelles d'informadors, en diferents punts del parc, durant els caps de setmana.

Aquesta tardor, amb l'entrada en vigor de la nova ordenança aprovada per alguns ajuntaments, la campanya se centra en l'ús de la bicicleta. Podeu consultar tota la informació referent a aquest tema al web del parc:

<https://www.parcnaturalcollserola.cat/collserola-en-bici-2/>

Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola
Serveis Tècnics

Consorci del
Parc de Collserola

Diputació
Barcelona

AMB
Àrea Metropolitana
de Barcelona